

โครงการอบรมพระสังฆาธิการเพื่ออนุรักษ์ศาสนวัตถุ

๑. ชื่อโครงการ: โครงการอบรมพระสังฆาธิการเพื่ออนุรักษ์ศาสนวัตถุ
๒. ชื่อหน่วยงาน : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
๓. ผู้รับผิดชอบโครงการ : นางสาวศิริพร หาญพิชัย
๔. ความสอดคล้อง/ตอบสนองของโครงการกับแผนพัฒนาหน่วยงานและการประกันคุณภาพการศึกษา (โครงการที่เสนอขอหนึ่งโครงการอาจสามารถสอดคล้องและตอบสนองได้หลายส่วน)

๑) สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของหน่วยงาน / ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ ๔. การส่งเสริมพระพุทธศาสนาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

กลยุทธ์ที่ ๒๘. สนับสนุนให้บุคลากรและนิสิตมีบทบาทในการสนับสนุนและส่งเสริมทำนุบำรุง

ศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาสังคมร่วมกับภาคประชาชน

ตัวชี้วัด สกอ. องค์กรประกอบที่ ๓ การบริการวิชาการ

องค์กรประกอบที่ ๔ การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

๕. หลักการและเหตุผล

คุณค่าของมรดกวัฒนธรรมที่เป็นศาสนสถานหรือศาสนวัตถุทางพระพุทธศาสนา เป็นสิ่งแสดงถึงเอกลักษณ์ที่ทำให้เข้าใจถึงประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชนชาติ ความเชื่อศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม เป็นแหล่งเรียนรู้และการศึกษาข้อมูลทางวิชาการด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี สถาปัตยกรรม ด้านเศรษฐกิจเป็นการสร้างรายได้อันเกิดจากการท่องเที่ยวและกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งด้าน การใช้สอย ซึ่งใช้ประโยชน์จากมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นศาสนสถานหรือศาสนวัตถุสืบเนื่องกันมาจนถึงปัจจุบัน

ศาสนวัตถุ หมายถึง วัตถุที่เกี่ยวข้องทางศาสนา เช่น พระพุทธรูป พระไตรปิฎก คัมภีร์ ไบลาน ฯลฯ ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจะอยู่มากมายในวัดต่างๆ ในความเป็นศาสนวัตถุมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ศิลปวัฒนธรรม เป็นมรดกวัฒนธรรมอันเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา เป็นแหล่งเรียนรู้ อันทรงคุณค่า ควรแก่การอนุรักษ์ แต่ด้วยสภาพวิกฤติการณ์ที่เกิดขึ้นกับศาสนวัตถุในปัจจุบันเกิดจากหลายปัจจัย เช่น ขาดการตระหนักในคุณค่าของมรดกวัฒนธรรม ปัญหาการเสื่อมสภาพ ขาดทักษะ ความรู้เกี่ยวกับวิธีการเก็บรักษาที่ถูกต้อง ประชาชนและชุมชนขาดความรู้และความเข้าใจในประโยชน์และความสำคัญของมรดกวัฒนธรรมด้านศาสนวัตถุบนพื้นฐานของการอนุรักษ์อย่างแท้จริง เป็นต้น

พระราชบัญญัติพุทธสถานมรดกโลก พ.ศ.๒๕๐๔ ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของพระสังฆาธิการในการดูแลพุทธสถานมรดกโลก โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถาน พระสังฆาธิการเป็นศาสนบุคคลสำคัญที่นอกเหนือจากการทำหน้าที่สืบทอดพระพุทธศาสนาแล้วยังเป็นกลไกสำคัญในการอนุรักษ์ศาสนวัตถุและมีบทบาทในการให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนให้ตระหนักถึงคุณค่าของศาสนวัตถุ เพื่อคงไว้ซึ่งวัตถุโบราณ องค์ความรู้ แหล่งเรียนรู้ด้านศาสนาสืบไป ดังนั้น สำนักวิชาการร่วมกับคณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์นครราชสีมา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา จึงจัดโครงการอบรมพระสังฆาธิการเพื่ออนุรักษ์ศาสนวัตถุ เพื่อให้ความรู้ เพิ่มทักษะและพัฒนาพระสงฆ์ในการอนุรักษ์ศาสนวัตถุ

ในจังหวัดนครราชสีมา สร้างแหล่งเรียนรู้ และสร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์ รักษา ต่อยอดและพัฒนามรดก วัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาให้ดำรงสืบไป

๖. วัตถุประสงค์

- ๑. เพื่อให้ความรู้พระสังฆาธิการ และผู้เข้าร่วมโครงการ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ศาสนวัตถุ
- ๒. เพื่อต่อยอดผลงานวิจัยด้านการอนุรักษ์ศาสนวัตถุ คัมภีร์โบราณ
- ๓. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถอนุรักษ์ศาสนวัตถุได้อย่างถูกต้อง

๗. ลักษณะกิจกรรม

- ๑. สัมมนาให้ความรู้พระสังฆาธิการและผู้เข้าร่วมโครงการ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ศาสนวัตถุ
- ๒. เสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ศาสนวัตถุและการเก็บรักษา
- ๓. ดำเนินการภาคปฏิบัติลงพื้นที่เพื่อจัดเก็บอนุรักษ์ศาสนวัตถุคัมภีร์โบราณ ณ วัดบ้านเสมา ต.เมืองนาท

อ.ขามสะแกแสง จ.นครราชสีมา

๘. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๘.๑ เชิงปริมาณ

๑) พระสังฆาธิการ พระสงฆ์ และผู้ที่สนใจ ทั้งภายในและภายนอกเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของกลุ่มเป้าหมาย

๒) ร้อยละ ๘๙ ของผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการ อยู่ในระดับมาก (๓.๕๑)

๘.๒ เชิงคุณภาพ

- ๑) ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศาสนวัตถุ
- ๒) วัด/ชุมชน ได้รับการอนุรักษ์คัมภีร์โบราณ พัฒนาแหล่งเรียนรู้
- ๓) ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้/เผยแพร่/ถ่ายทอดได้

๙. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้เข้าร่วมโครงการ

๙.๑ พระสังฆาธิการ พระสงฆ์ และผู้ที่สนใจ ทั้งภายในและภายนอก จำนวน ๕๐ รูป/คน

๑๐. สถานที่ดำเนินโครงการ

๑๐.๑ จัดสัมมนา ณ วัดบ้านเสมา ต.เมืองนาท อ.ขามสะแกแสง จ.นครราชสีมา

๑๐.๒ จัดเก็บคัมภีร์โบราณ ศาสนวัตถุ ให้กับวัดบ้านเสมา ต.เมืองนาท อ.ขามสะแกแสง

จ.นครราชสีมา

๑๓. แผนการดำเนินงาน

ที่	ขั้นตอน/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓											
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
	๑.ขั้นเตรียม(Plan)												
๑	ขออนุมัติดำเนินการ								↔				
๒	แต่งตั้งคณะทำงาน						↔						
๓	ประชุมคณะทำงาน							↔					
	๒.ขั้นปฏิบัติ(Do)												
๔	จัดกิจกรรมตามแผนงาน(แนบกำหนดการ)												
	๔.๑ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ								↔				

	๓.ขั้นติดตามผล(Check)												
๕	ประเมิน สอบถาม สังเกต								↔				
๖	รายงานสรุปผลการดำเนินงาน								↔				
	๔.ขั้นสรุปรายงานผล(Action)												
๗	เสนอผู้บริหารพิจารณาปัญหา ข้อเสนอแนะและปรับปรุง แผนงาน/โครงการ								↔				

๑๔. ตัวชี้วัด

๑๔.๑ ผลผลิต (Output)

- ๑) มีผู้เข้าร่วมโครงการร้อยละ ๘๐ ของกลุ่มเป้าหมาย
- ๒) ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศาสนวัตถุ

๑๔.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)

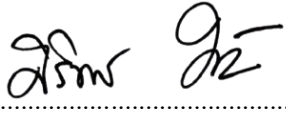
- ๑) ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการอยู่ในระดับมาก
- ๒) ศาสนวัตถุได้รับการจัดเก็บอย่างถูกต้อง

๑๕. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๖.๑ นิสิต บุคลากร ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยฯ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑๖.๒ ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดนครราชสีมา

๑๖.๓. ได้สืบสาน เผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดนครราชสีมา

(ลงชื่อ)..........ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวศิริพร หาญพิชัย)
ตำแหน่ง บรรณารักษ์

(ลงชื่อ)..........ผู้เห็นชอบโครงการ
(พระมหาสุพร รกชิตธมโม,ผศ.ดร.)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

(ลงชื่อ)..........ผู้อนุมัติโครงการ
(พระเทพสีมาภรณ์)
รองอธิการบดี วิทยาเขตนครราชสีมา